

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 25.06.2015, sp. zn. Tpjn 306/2014, ECLI:CZ:NS:2015:TPJN.306.2014.1

Číslo: 35/2015

Právní věta: I. Účelem ustanovení § 85b odst. 1 tr. ř. je ochrana listin, k nimž se váže povinnost mlčenlivosti advokáta, a ochrana práv třetích osob, pro něž advokát vykonává svou profesní činnost. Pojem „jiné prostory, v nichž advokát vykonává advokacii“ ve smyslu označeného ustanovení musí být tedy vykládán v souladu s tímto účelem jako jakýkoli prostor, který souvisí s výkonem advokacie a v němž se proto vyskytují informace o klientech, ať již v písemné, elektronické či jiné podobě. Vedle sídla advokáta zapsaného do seznamu advokátů jde dále např. o pobočku advokátní kanceláře, kancelář advokáta v sídle obchodní společnosti, již poskytuje právní služby, vozidlo advokáta nebo místa určená k archivaci či ukládání advokátních spisů. Postup podle § 85b tr. ř. se však uplatní i u ostatních v úvahu přicházejících míst vztahujících se k výkonu advokacie, v nichž lze ukládat, zpracovávat a využívat informace o klientech, jichž se dotýká povinnost mlčenlivosti advokáta. Mohou jimi být různá elektronická úložiště dat, a to ať už jde o webové stránky advokáta, vlastní datová úložiště advokáta nenacházející se v místech běžného výkonu advokátní praxe nebo úložiště provozovaná od advokáta odlišnou osobou, umožňující dálkový přístup pomocí internetové sítě (např. různé typy tzv. hostingů, cloudů, serverů). Obydlí advokáta, pokud v něm vykonává advokacii, není jiným prostorem ve smyslu § 85b tr. ř., ale režim tohoto ustanovení na něj dopadá v rámci domovní prohlídky. II. O návrhu nahradit souhlas zástupce České advokátní komory rozhodnutím soudce podle § 85b odst. 3 tr. ř. musí být zásadně rozhodnuto usnesením, proti němuž není stížnost přípustná. Neformální sdělení, jímž je navrhovatel informován, že se k jeho návrhu nepřihlíží, je možné pouze za podmínek uvedených v § 85b odst. 6 tr. ř., tj. pokud návrh neobsahuje náležitosti podle § 85b odst. 4 tr. ř., je neurčitý nebo nesrozumitelný či byl podán opožděně nebo někým, kdo k návrhu není oprávněn. Ze smyslu a účelu ustanovení § 85b odst. 4 tr. ř. vyplývá, že zde kladený požadavek na označení listin a určitost návrhu je naplněn zásadně tím, že soudci je předložen elektronický nosič informací, obsahující elektronickou podobu pouze těch listin, které mají být soudcem přezkoumány, a to v technické úpravě umožňující přezkoumání (k tomu srov. rozhodnutí č. 30/2008 Sb. rozh. tr.). Splnění tohoto požadavku, jakož i přesvědčivé vyličení skutečnosti, proč nesouhlas zástupce České advokátní komory k seznámení se orgánu provádějícímu úkon s obsahem těchto listin má být nahrazen rozhodnutím soudce, může spočívat také v tom, že návrh (popř. již podnět k jeho podání) i při obecnějším vymezení listin (např. poukazem na nosič informací nebo označené šanony či krabice obsahující větší množství obecně popsanych listin týkajících se dané věci) obsahuje jejich dostatečný výčet a podrobný popis skutkového děje. Z tohoto popisu musí vyplývat podezření ze spáchání trestného činu, včetně vysvětlení, jakým způsobem jsou místo prohlídky, popř. osoby, spojeny s trestnou činností, jak z vyhodnocení výsledků trestního řízení, ze skutečností odůvodňujících příkaz k prohlídce, jakož i výsledků provedené prohlídky vyplývá, že zajištěné věci korespondují s odůvodněním příkazu k prohlídce (nosiče informací, doklady aj.). Musí být také uvedeno, jaké konkrétní okolnosti mají být ze zajištěných listin (např. účetní dokumentace obchodní společnosti, obsah zajištěných elektronických nosičů dat týkajících se advokáta apod.) zjištěny a co mají ve vztahu k trestné činnosti prokázat, zda se listiny obecně týkají i jiných osob než těch, které mají v trestním řízení postavení obviněných. Odlišný názor na výklad pojmu „jiné prostory, v nichž advokát vykonává advokacii“ soudce rozhodujícího o podaném návrhu od orgánu oprávněného k jeho podání není možno považovat za nedostatek náležitostí podle § 85b odst. 4 tr. ř. a nečiní návrh ani neurčitým nebo nesrozumitelným, proto nejsou-li splněny jiné předpoklady pro postup podle § 85b odst. 6 tr. ř., soudce o návrhu rozhodne usnesením podle § 85b odst. 9 tr. ř. III.

Orgánem oprávněným k podání návrhu podle 85b odst. 3 tr. ř. se rozumí v přípravném řízení soudce příslušného okresního soudu podle § 26 tr. ř. určený jeho rozvrhem práce, jímž nemusí být vždy stejný soudce, který domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor nařídil.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 25.06.2015

Spisová značka: Tpjn 306/2014

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Domovní prohlídka, Prohlídka

Předpisy: § 85b tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí: